

جداسازی و شناسایی ویبریوهای بیماریزا و غیر بیماریزا از مناطق مختلف خلیج فارس و بررسی رفتار کیموتاکسی در آنها

^۱ منصوره مختاری، ^۲ مجید باصری صالحی، ^۳ نیما بهادر

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد میکروب شناسی، واحد کازرون، دانشگاه آزاد اسلامی، کازرون، ایران

Mansoor Mokhtari@yahoo.com

۲- استادیار گروه میکروب شناسی، واحد کازرون، دانشگاه آزاد اسلامی، کازرون، ایران

majidbaseri@hotmail.com

۳- استادیار گروه میکروب شناسی، واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، فارس، ایران

nimabahador22@gmail.com

چکیده

جنس ویبریو گروهی از باکتری‌های گرم منفی، خمیده، متحرک و بدون اسپور است که به طور طبیعی در دریاها و رودخانه‌ها زندگی می‌کند. اگر چه برخی از آنها بیماریزا هستند ولی اغلب آنها برای انسان بیماریزا نیستند. اخیراً رفتار کیموتاکسی این باکتری‌ها به عنوان یک عامل بیماریزایی مورد توجه قرار گرفته است. در مطالعه حاضر سعی گردید که رفتار کیموتاکسی ویبریوهای جدا شده از خلیج فارس مورد ارزیابی قرار گیرد. برای انجام این مطالعه ۵۰ نمونه آب از خلیج فارس جمع آوری گردید، ۲ گونه ویبریو جدا شد و از نظر فنوتیپی و ژنوتیپی مورد شناسایی قرار گرفتند. رفتار کیموتاکسی جدایه‌ها با استفاده از روش انتشار در آگار و دستگاه (BM) در حضور فنیل آلانین، سیستئین، لیزین، گلايسين، گالاكتوز، مالتوز، رامنوز و تری هالوز مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج نشان داد که ۲ گونه ویبریو آلجینولیتیکوس و ویبریو میمیکوس جدا شدند. ویبریو آلجینولیتیکوس رفتار کیموتاکسی مثبت در حضور لیزین، گلايسين، مالتوز، تری هالوز، گالاكتوز و منفی به فنیل آلانین، سیستئین و رامنوز نشان داد. ویبریو میمیکوس رفتار کیموتاکسی مثبت در حضور فنیل آلانین، سیستئین، مالتوز، رامنوز، تری هالوز و رفتار کیموتاکسی منفی نسبت به لیزین، گلايسين و گالاكتوز نشان داد.

کلمات کلیدی: جنس ویبریو، ویبریو آلجینولیتیکوس ، ویبریو میمیکوس ، رفتار کیموتاکسی، دستگاه BM

مقدمه

خانواده ویبریوناسه شامل گروه وسیعی از باکتری های بیماریزاهای انسانی و حیوانی می باشد که شامل جنس های ائروموناس ، فوتوباکتریوم ، پلزیموناس ، شیوانلا ، لیستونلا و ویبریو می باشد. ویژگی های مهم این خانواده بی هوازی اختیاری و تحرک با استفاده از یک یا چند تاژک است.

(Kita-Tsukamoto *et al.*, 1993; Donell *et al.*, 1985)

جنس ویبریو از نظر مورفولوژی به شکل منحنی، حدود $0.8 - 0.5$ میکرومتر قطر و $2/4 - 1/4$ میکرومتر طول، بدون اسپور و متحرک می باشند. تاژک قطبی و واکنش اکسیداز مثبت خصوصیتی هستند که خانواده ویبریوناسه را از انتروباکتریاسه متمایز می نماید. انتقال این باکتریها به انسان از طریق مصرف آب و غذاهای دریایی آلوده انجام می گیرد (McGee *et al.*, 2000).
(Forbes *et al.*, 1998; Seal and Austin) بسیاری از گونه های ویبریو فاکتورهای بیماریزا از جمله انتروتوکسین ، همولیزین ، سیتوتوکسین ، پروتئاز، لیپاز ، فسفولیپاز ، سیدروفور ، فاکتور های چسبندگی و هموگلوٹینین تولید می کنند. (Zhang 2005) تحرک به عنوان یک فاکتور بیماری زا در ویبریو ها می باشد . (McGee *et al.*, 1996) پدیده ی کیموتاکسی در باکتریهای متحرک القا کننده خاصیت حرکت به طرف ماده شیمیایی مطلوب (مواد آلی یا غیر آلی) و

دوری کردن از ماده شیمیایی غیر مطلوب می باشد. این پدیده قابلیت تشخیص غلظتهای مواد شیمیایی را به باکتری می دهد، به گونه ای که ارگانسیم می تواند بر اساس نوع ماده شیمیایی و غلظت آن به طرف آن ماده رفته و یا از آن دور گردد. (Alder 1966) لیگندهای کیموتاکسی به وسیله رسپتورهای شیمیایی سطح سلول به نام پروتئین های کیموتاکسی پذیرنده متیل (متیل-اکسپتینگ کیموتاکسیک پروتئین) در روند کیموتاکسی تعیین می شود که شناسایی مواد جاذب و دافع توسط این رسپتورهای شیمیایی انجام می گیرد. (Stove et al., 2000) اثر کیموتاکسی در گونه های ویبریو توسط مواد شیمیایی مختلف به عنوان عامل اصلی در مرحله اول تجمع در سطوح سلولی مخاط ثابت شده است. (Milner 1994 and Sellwood) تحقیق حاضر سعی بر جداسازی و شناسایی گونه های مختلف ویبریو از آب های خلیج فارس بر اساس اطلاعات داده شده و بررسی رفتار کیموتاکسی در جدایه هارا دارد .

روش کار

جداسازی و شناسایی باکتری

نمونه برداری از آب دریا در سواحل خلیج فارس در استان بوشهر، منطقه سورو و رمچا در بندرعباس و همچنین منطقه لاوان در پارسیان انجام گرفت. نمونه برداری در شهریورماه و از مناطق مختلف ساحل به فواصل تقریباً ۵۰۰ متر واز عمق ۳۰ سانتی متری آب صورت گرفت. بطور کل ۵۰ نمونه آب از مناطق ذکر شده جمع آوری گردید. نمونه های آب پس از جمع آوری در شیشه های استریل درب دار، بر روی یخ به آزمایشگاه انتقال یافت. نمونه های جمع آوری شده به مقدار ۱۰ میلی لیتر به محیط آب پپتون قلیایی انتقال یافته و در دمای ۳۷ درجه سلسیوس گرمخانه گذاری گردیدند. پس از ۲۴ ساعت از محیط آب پپتون نمونه برداشته و بر روی محیط تی سی بی اس بصورت سطحی کشت داده و پلیتها به مدت ۲۴ ساعت در دمای ۳۷ درجه سلسیوس گرمخانه گذاری شدند. سپس کلنی هایی که مشکوک به ویبریو بودند جداسازی شده و خصوصیات فنوتیپی آنها با استفاده از میکروسکوپ ،رنگ آمیزی گرم و تست های بیوشیمیایی کاتالاز ، اکسیداز ، اکیداتیو/ فرمنتیو ، تخمیر قند های گلوکز و لاکتوز ، تی اس آی، رشد در محیط نمکی و کیت Api Biomerieux 20 NE و استفاده از روش 16SrRNA gene sequencing مورد ارزیابی قرار گرفتند. (هلاکو وهمکاران, ۱۳۸۴)

ارزیابی پدیده کیموتاکسی در جدایه های ویبریو

بررسی کیفی پدیده کیموتاکسی در جدایه های ویبریو:

آزمون انتشار در آگار

جهت ارزیابی کیفی پدیده کیموتاکسی در جدایه های ویبریو از محیط آگار مغذی با درصد آگار ۰.۳٪ استفاده گردید. بدینگونه که محیط آگار مغذی نیمه جامد پس از استریل شدن در دمای ۱۲۱ درجه سلسیوس به مدت ۱۵ دقیقه تا حد امکان سرد گردید. سپس ۱،۰ میلی لیتر سوسپانسیون میکروبی با کدورت لوله ۵،۰ مک فارلند به آن اضافه شد. سوسپانسیون تهیه شده کاملاً مخلوط و درون پلیت به صورت کشت آمیخته ریخته شد. سپس اسیدهای آمینه و قندها در محلول بافر نمکی فسفات که شامل: (PBS/pH7.4) کلرید سدیم (۸ گرم)، K_2HPO_4 (۱،۲ گرم) و KH_2PO_4 (۳۴ گرم) می باشد تهیه گردید.

(*Khanna et al.*, 2006) اسیدهای آمینه و قند های مورد استفاده در تحقیق حاضر شامل فنیل آلانین ،

سیستئین، لیزین، گلايسین، گالاکتوز، مالتوز ، رامنوز و تری هالوز بوده اند. پس از سرد شدن با استفاده از بورل استریل چاهک در محیط ایجاد شده و درون چاهک سوسپانسیون های مختلف اسید های آمینه و قندها به صورت جداگانه ریخته شد . پلیت های تهیه شده در دمای مطلوب میکروارگانیسم ۳۷ درجه سلسیوس گرمخانه گذاری شدند . پس از ۲۴ ساعت قطر کدورت ایجاد شده اطراف هر چاهک اندازه گیری و سوسپانسیون ریخته شده در چاهک به عنوان مواد جاذب و یا دافع کیموتاکسی ثبت گردیدند. (*Hazeleger et al.*, 1998)

بررسی کمی پدیده کیموتاکسی در جدایه های ویبریو:

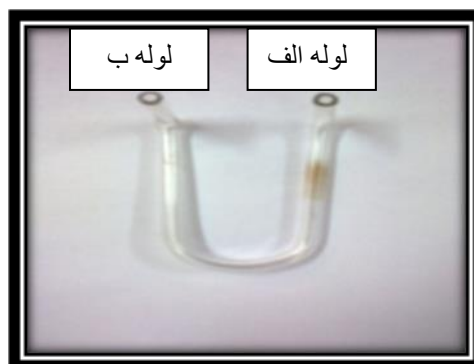
جهت بررسی کمی رفتار کیموتاکسی جدایه های ویبریو از لوله سنجش کیموتاکسی استفاده گردید. لوله سنجش کیموتاکسی شامل لوله U شکل به قطر ۸ میلی متر می باشد که دو انتهای آن در یک راستا و دارای زاویه ۹۰ درجه است. اندازه این دستگاه ۱۲ سانتیمتر و دو انتهای آن ۳ سانتیمتر می باشد. (شکل ۱)

ابتدا نمونه کشت مایع ویبریو آلجینولیتیکوس و ویبریو میمیکوس در محیط آگار مغذی کشت داده شده و

پس از ۲۴ ساعت در دمای ۳۷ درجه سلسیوس با رقیق سازی با استفاده از آب مقطر استریل کدورت معادل لوله ۵/ مک فارلند گردید. جهت انجام کار ۱/۷ میلی لیتر سوسپانسیون میکروبی درون لوله سنجش ریخته شد. سپس به لوله ب در دستگاه سنجش ۰,۱ میلی لیتر از اسید آمینه یا قند ریخته شده و دستگاه را در دمای انکوباتور در فاصله های زمانی ۶۰ دقیقه به مدت ۸ ساعت از هر دولوله نمونه برداری شده و در محیطهای آگار مغذی به صورت جداگانه کشت سطحی داده شد. سپس پلیت‌ها به مدت ۲۴ ساعت گرمخانه گذاری گردیدند. پس از این مدت برای هر لوله سنجش باکتریهای رشد کرده در پلیت مربوط به لوله الف و لوله ب شمارش وبا یکدیگر مقایسه شدند. افزایش تعداد در لوله ب نشان دهنده جاذب بودن مواد اضافه شده به این لوله بوده است.

آنالیز آماری

آمار توصیفی این پژوهش با استفاده از نرم افزار SPSS انجام شد. که از آزمون ANOVA جهت تجزیه و تحلیل داده ها استفاده گردید.

شکل ۱: لوله سنجش کیموتاکسی

نتایج

بطور کل ۵۰ نمونه از آب مناطق مختلف خلیج فارس جمع آوری گردید که با انجام رنگ آمیزی گرم و تست‌های کاتالاز واکسیداز ۱۰ سوش ویبریو جداسازی گردید. در صد فراوانی باکتری ویبریو در آب بوشهر بیشتر از مناطق دیگر بوده است جدول (۱) با توجه به نتایج بدست آمده از نرم افزار Biomerieux گونه ویبریوالجینولیتیکوس و گونه ویبریو میمیکوس شناسایی گردید. نتایج 16srRNA gene sequencing در جدول ۲ به طور خلاصه نشان می دهد که جدایه ۱ با میزان

۹۹٪ متعلق به سویه ی باکتری ویبریو آلجینولیتیکوس سوش CPVA110 ، جدایه ۲ با میزان ۹۹٪ متعلق به باکتری ویبریو میمیکوس سوش SCCF04 بود. (جدول ۲) بنابر نتایج به دست آمده از آزمون انتشار در آگار و لوله سنجش کیموتاکسی ، ویبریو آلجینولیتیکوس دارای کیموتاکسی مثبت نسبت به اسید های آمینه لیزین ، گلایسین و قندهای گالاکتوز ، مالتوز و تری هالوز و منفی به اسید آمینه فنیل آلانین ، سیستئین و قند رامنوز، ویبریو میمیکوس دارای کیموتاکسی مثبت به فنیل آلانین، سیستئین، مالتوز، رامنوز، تری هالوز و منفی به لیزین، گلایسین و گالاکتوز بود. (جدول ۳) نتایج حاصل از آنالیز آماری (با استفاده از برنامه SPSS) و شمارش تعداد کلنی با استفاده از لوله سنجش کیموتاکسی (BM) نشان داد که از بین اسیدهای آمینه و قندهای استفاده شده به ترتیب لیزین و گالاکتوز به عنوان بهترین جاذب برای باکتری ویبریو آلجینولیتیکوس می باشد. (جدول ۴ و ۵) نتایج به دست آمده از بررسی رفتار کیموتاکسی ویبریو میمیکوس با استفاده از لوله سنجش کیموتاکسی نشان داد که اسید آمینه فنیل آلانین و قند رامنوز بهترین جاذب برای این باکتری می باشد. (جدول ۷ و ۶)

جدول ۱ : درصد فراوانی باکتری ویبریو

شهرستان های نمونه برداری شده	منطقه	فراوانی تعداد نمونه های جمع آوری شده	درصد فراوانی تعداد باکتری	باکتری های ویبریو
بوشهر	سواحل شهر	۲۰	۴۰	۴
بندرعباس	سورو	۱۰	۳۰	۳
	رمچا	۱۰	۲۰	۲
بندر پارسیان	لاوان	۱۰	۱۰	۱
مجموع		۵۰		۱۰

جدول ۲: نتایج مربوط به بلاست هر یک از سویه ها

شماره جدایه‌ها	گونه و جنس باکتری	کد دسترسی
۱	<i>Vibrio alginolyticus</i> سوش CPVA110	gb JN645057.1
۲	<i>Vibrio mimicus</i> سوش SCCF04	gb KC503059.1

جدول ۳: تاثیر اسیدهای آمینه و قندها بر رفتار کیموتاکسی جدایه های ویبریو با استفاده از آزمون انتشار در آگار

قندها	اسیدهای آمینه				فنیل آلانین	سیستئین	لیزین	گلايسين	گالاکتوز	مالتوز	رامنوز	تری هالوز
	ویبریو آلجینولیتیکوس	ویبریو میمیکوس										
	+	-	++	+++	++	+++	-	-	-	+	++	+
	+	++	+	-	-	-	+	-	-	-	+	+

+++ : کیموتاکسی مثبت شدید ، ++ : کیموتاکسی مثبت ، + : کیموتاکسی مثبت ضعیف

- : کیموتاکسی منفی

جدول ۴: میانگین رشد باکتری ویبریو آلجینولیتیکوس با استفاده از لوله سنجش کیموتاکسی

نام جدایه	اسید آمینه	تعداد کلنی در طی مدت ۸ ساعت اولیه رشد									میانگین	انحراف معیار	واریانس
		۶۲۸۸	۶۰۳۹	۶۷۹۱	۸۸۰۳	۸۸۰۳	۷۰۴۳	۷۵۴۶	۹۵۵۸	۷۶۰۸/۸۸			
ویبریو آلجینولیتیکوس	حضور*	۶۲۸۸	۶۰۳۹	۶۷۹۱	۸۸۰۳	۸۸۰۳	۷۰۴۳	۷۵۴۶	۹۵۵۸	۷۶۰۸/۸۸	۱۳۰۱/۲۷۸	۱۶۹۳۳۲۳/۲۶۸	
	عدم حضور ^T	۳۳۹۵	۴۲۷۶	۶۲۸۸	۸۰۴۹	۵۰۳۰	۲۵۱۵	۸۸۰۳	۹۰۵۵	۵۹۲۶/۳۸	۲۵۱۴/۸۷۴	۶۳۲۴۵۹۱/۴۱۱	

* حضور : تعداد باکتری در لوله ب در حضور اسید آمینه

F عدم حضور: تعداد باکتری در لوله الف

جدول ۵: میانگین رشد باکتری ویبریوآلجینولیتیکوس با استفاده از لوله سنجش کیموتاکسی

نام جدایه	قند گالاکتوز	تعداد کلنی در طی مدت ۸ ساعت اولیه رشد									میانگین	انحراف معیار	واریانس	
		۱۰۰۶۱	۷۵۴۶	۹۵۵۸	۸۸۰۳	۹۰۵۵	۵۰۳۰	۸۰۴۹	۷۵۴۶	۴۰۲۴				۳۷۷۳
ویبریو آلجینولیتیکوس	حضور*	۱۰۰۶۱	۷۵۴۶	۹۵۵۸	۸۸۰۳	۹۰۵۵	۵۰۳۰	۸۰۴۹	۷۵۴۶	۴۰۲۴	۳۷۷۳	۸۲۰۶	۱۵۷۳/۳۹۳	۲۴۷۵۵۶۶/۲۸۶
	عدم حضور F	۲۵۱۵	۳۷۷۳	۵۰۳۰	۵۵۳۳	۷۵۴۶	۳۷۷۳	۴۰۲۴	۶۷۹۱	۴۰۲۴	۶۷۹۱	۴۸۷۳/۱۳	۱۶۸۹/۶۶۹	۲۸۵۴۹۸۰/۹۸۲

*حضور: تعداد باکتری در لوله ب در حضور اسیدآمینه

F عدم حضور: تعداد باکتری در لوله الف

جدول ۶: میانگین رشد باکتری ویبریومیمیکوس با استفاده از لوله سنجش کیموتاکسی

نام جدایه	اسیدآمینه فنیل آلانین	تعداد کلنی در طی مدت ۸ ساعت اولیه رشد									میانگین	انحراف معیار	واریانس	
		۱۰۰۵	۲۰۸۷	۸۰۰	۳۰۱۸	۵۰۳۰	۲۲۶۳	۲۲۶۳	۲۵۱۵	۲۲۶۳				۲۲۶۳
ویبریو میمیکوس	حضور*	۱۰۰۵	۲۰۸۷	۸۰۰	۳۰۱۸	۵۰۳۰	۲۲۶۳	۲۲۶۳	۲۵۱۵	۲۲۶۳	۲۲۶۳	۵۰۳۰/۲۵	۱۳۰۳/۳۷۱	۱۶۹۸۷۷۴/۷۸
	عدم حضور F	۲۵۱۵	۲۲۶۳	۲۲۶۳	۲۲۶۳	۲۲۶۳	۲۲۶۳	۲۲۶۳	۲۲۶۳	۲۲۶۳	۲۲۶۳	۲۳۷۲/۶۳	۱۳۰۶/۴۴۵	۱۷۰۶۷۹۷/۹۸۲

*حضور: تعداد باکتری در لوله ب در حضور اسیدآمینه

F عدم حضور: تعداد باکتری در لوله الف

جدول ۷: میانگین رشد باکتری ویبریومیمیکوس با استفاده از لوله سنجش کیموتاکی

واریانس	انحراف معیار	میانگین	تعداد کلنی در طی مدت ۸ ساعت اولیه رشد								فند رامنوز	نام جدایه
			۶۷۹۱	۴۵۲۷	۵۰۳۰	۳۴۹۶	۳۰۱۸	۳۷۷۳	۲۷۶۶	۸۰۰		
۳۳۱۲۸۰۴/۹۸۲	۱۸۲۰/۱۱۱	۳۶۵۰/۱۳	۶۷۹۱	۴۵۲۷	۵۰۳۰	۳۴۹۶	۳۰۱۸	۳۷۷۳	۲۷۶۶	۸۰۰	حضور*	ویبریو میمیکوس
۶۱۱۴۰۳/۵۵۴	۷۸۱/۹۲۳	۱۳۳۱/۱۳	۴۰۰	۱۰۰۵	۸۰۰	۱۰۰۰	۱۴۰۸	۲۵۱۵	۲۵۱۵	۱۰۰۶	عدم حضور ^F	

*حضور: تعداد باکتری در لوله ب در حضور اسیدآمین

^Fعدم حضور: تعداد باکتری در لوله الف

بحث و نتیجه گیری

جنس ویبریو از جمله باکتری‌های گرم منفی می‌باشد که از طریق آب می‌تواند انسان را آلوده نماید. حضور ویبریوها و بیماری‌زایی آنها به وسیله ویژگی‌های فیزیکیوشیمیایی محیط آبی تحت تأثیر قرار می‌گیرد. گونه‌های بیماری‌زای ویبریو دارای ویژگی‌های نمک دوست هستند و بیشتر در آب‌های با درجه شوری ۵٪ تا ۳۰٪ یافت می‌شوند (1982 West et al.,) از جمله آب‌های شور که در جنوب ایران چنین ویژگی را دارد رودخانه‌های سورو، لاوان، رمچا و سواحل شهر بوشهر می‌باشد، از این رو تحقیق حاضر سعی بر جدا نمودن باکتری ویبریو از این رودخانه‌ها را دارد. مقدار تبخیر آب‌های خلیج فارس بسیار شدید و معادل ۱۲۴ سانتی‌متر در سال می‌باشد که این تبخیر منجر به افزایش میزان شوری آب در زمستان و تابستان می‌گردد به طوری که گاه شوری آب به ۴۰ درصد می‌رسد. دمای آب در تابستان به حداکثر مقدار خود یعنی ۳۴ درجه سانتی‌گراد و در طول زمستان به کمترین مقدار خود می‌رسد. در تحقیق حاضر ۵۰ نمونه از رودخانه‌های عنوان شده جمع‌آوری گردید و ویبریوهای جدا شده بر اساس شناسایی فنوتیپی و ژنوتیپی، جنس‌های ویبریو آلجینولیتیکوس و ویبریو میمیکوس شناسایی شدند که ۴٪ محاسبه گردید. در مطالعه‌ای که توسط علیمرادی و همکاران انجام گرفته از مجموع ۱۲۰ نمونه میگوی صید شده از سواحل جنوب ایران به ترتیب ۱۴ عدد ویبریو

آلجینولیتیکوس، ۱۱ عدد ویبریو پاراهمولیتیکوس، ۳ عدد ویبریو ولنیفیکوس، ۲ عدد ویبریو کلرا و ۲ عدد ویبریو اورینتالیس مورد، گونه های جداسازی بودند. (محمد علیمرادی و همکاران، ۱۳۸۹) در مطالعه ای دیگر که توسط هلاکو و همکاران انجام شده در ۷۳ نمونه برداشت شده از سواحل دریای خزر در استان گلستان ۱۰۰ نمونه ویبریو جدا شد. (احمد هلاکو و همکاران، ۱۳۸۴) بنابراین می توان عنوان نمود که میزان وجود ویبریوها در آب های مورد ارزیابی در تحقیق حاضر کمتر از میزان این باکتری در آب های استان گلستان و خلیج فارس بودند. که می تواند به علت فاکتورهای فیزیکی و شیمیایی آب در مناطق جمع آوری شده باشد. از طرف دیگر تحقیق حاضر سعی بر بررسی رفتار کیموتاکسی جدایه های باکتری ویبریو را دارد. یکی از فاکتورهای بیماریزایی در ویبریو کیموتاکسی و حرکت به سمت مخاط روده می باشد که نقش زیادی در چرخه زندگی این باکتری اعمال می کند. (Watnick and Kolter 1999) در مطالعه حاضر جهت ارزیابی کیفی و کمی رفتار کیموتاکسی جدایه های ویبریو به ترتیب از آزمون انتشار در آگار و لوله سنجش کیموتاکسی در حضور اسیدهای آمینه فنیل آلانین، سیستئین، لیزین، گلیسین و قندهای گالاکتوز، مالتوز، رامنوز و تری هالوز استفاده گردید. بنا بر نتایج به دست آمده از آزمون انتشار در آگار ویبریو آلجینولیتیکوس و ویبریو میمیکوس دارای رفتار کیموتاکسی نسبت به اسیدهای آمینه و قندهای ذکر شده در فصل دوم بود. رفتار کیموتاکسی ویبریو آلجینولیتیکوس با استفاده از لوله سنجش نشان داد که بهترین جاذب برای این باکتری اسید آمینه لیزین و قند گالاکتوز می باشد. به علت حضور این باکتری در دقیقه ۱۲۰ در لوله ب در حضور اسید آمینه لیزین دستگاه سنجش کیموتاکسی اسید آمینه لیزین به عنوان بهترین جاذب مشخص شد. از سوی دیگر چون زمان حضور این باکتری در لوله ب در حضور قند گالاکتوز ۶۰ دقیقه و در حضور مالتوز ۲۴۰ دقیقه است این اختلاف زمان ۱۸۰ دقیقه نمایانگر برتر بودن جاذب قند گالاکتوز نسبت به مالتوز است. در همین تحقیق از میان اسیدهای آمینه، فنیل آلانین واز بین قندها رامنوز بهترین ترکیب آلی جاذب برای ویبریو میمیکوس تشخیص داده شد. با توجه به مسئله زمان فنیل آلانین برتری بیشتری به عنوان جاذب نسبت به سیستئین دارد زیرا زمان حضور باکتری ویبریو میمیکوس در لوله ب در حضور اسید آمینه فنیل آلانین ۱۸۰ دقیقه، برای سیستئین ۳۰۰ دقیقه بود. که با مطالعات Caitlin و همکاران در سال ۲۰۱۳ مطابقت دارد. (Caitlin et al., 2013) با توجه به زمان حضور باکتری در لوله الف ۲۴۰ دقیقه و در لوله ب ۱۲۰ دقیقه بود بدین ترتیب می توان گفت که رامنوز نسبت به مالتوز و تری هالوز جاذب بهتری برای ویبریو میمیکوس می باشد. Charles و همکارانش با بررسی رفتار کیموتاکسی به روش موئینگی در ویبریو فرونسی به این نتایج دست یافتند که این باکتری به طور فعال دارای رفتار کیموتاکسی نسبت به قندهای تری هالوز، گالاکتوز، گلوکز، مالتوز و

GlcNAc ان- استیل گلوکز آمین می‌باشد. همچنین در آزمایشات این محققین قند تری هالوز به عنوان بهترین جاذب شناسایی شد. (Charles *et al*., 1993).

Angeles و همکاران رفتار کیموتاکسی ویبریو آلیجینولیتیکوس نسبت به آبشش و مخاط روده بررسی کردند. اثر دما و شوری در کیموتاکسی به سمت مخاط نیز مورد بررسی قرار گرفت. نتایج آزمایشات نشان داد که ویبریو آلیجینولیتیکوس از سطوح مخاطی ماهی به عنوان منبع مواد مغذی استفاده کرده و دارای رفتار کیموتاکسی نسبت به مخاط می‌باشد بنابراین به عنوان یک باکتری با قابلیت بیماری‌زایی بالا برای ماهی به شمار می‌آید. این نتایج حاکی از این ایده است که روده یک ورودی مهم برای ویبریو آلیجینولیتیکوس می‌باشد. (Angeles *etal*., 1998) با توجه به نتایج بدست آمده از تحقیقات و همچنین پژوهش‌های حاضر، بسیاری از باکتری‌های بیماری‌زا جهت پیدا کردن مکان مناسب جهت ایجاد عفونت و تجمع دارای رفتار کیموتاکسی می‌باشند. بدلیل وجود اسیدهای آمینه و کربوهیدرات حاصل از مواد غذایی در روده کوچک رفتار کیموتاکسی ویبریو نسبت به مواد شیمیایی ذکر شده عامل تجمع و ایجاد عفونت در روده انسان می‌باشد. نتایج ما نشان می‌دهد که ممکن است رفتار کیموتاکسی در بیماری‌زایی نقش داشته باشد. این نتایج برای کمک به جامعه در پیشگیری از بیماری‌های گوارشی بسیار ارزشمند می‌باشد.

منابع

علیمرادی، م. ایزدی، ب. فدایی فرد، ف. تاجبخش، ا. رحیمی، ا. گودرزی، ع. م. (۱۳۸۹). شیوع گونه‌های ویبریودر میگوهای دریایی صید شده از سواحل جنوبی ایران، فصلنامه علوم و صنایع غذایی، ۲۱.

هلاکو، ا. میرمظفری، ن. فروهش تهرانی، ه. (۱۳۸۴) انتشار گونه های ویبریو در آب های دریای خزر، مجله دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی گناباد، ۱۶.

Adler J. (1966). Chemotaxis in bacteria. *Science*, 153: 708–716.

Angeles, M. Carmen, M. Jose, M. Juan, J. Miguel, A. (1998). Chemotaxis of Pathogenic *Vibrio* Strains towards Mucus Surfaces of Gilt-Head Sea Bream (*Sparus aurata* L.). *Appl Environ Microbiol*. 64(4): 1573–1575.

- Caitlin, A. Cindy ,R. Mark, J.(2013). Chemoreceptor VfcA Mediates Amino Acid Chemotaxis in *Vibrio fischeri* *Appl. Environ. Microbiol*, 79(6):1889.
- Charles, Y. Bonnie, L. Bassler, S. Saul, R. (1993). Chemotaxis of the Marine Bacterium *Vibrio furnissii* to Sugars. *The Journal of Biological Chemistry*, Vol, 268,pp: 9405-9409.
- Forbes ,A. Sahm ,F. Weissfeld, S. (1998). *Bailey and Scott's diagnostic microbiology*, 10 th ed: 488-2199.
- Hazeleger ,W. Wonters, J. Rombouts, F. Abee, T.(1998). Physiological activity of *Campylobacter jejuni* far below the minimal growth temperature. *Appl Environ Microbiol*,64:3917e22.
- Khanna, M. Bhavsar, S. Kapadnis, B.(2006). Effect of temperature on growth and chemotactic behaviour of *campylobacter jejuni*. *Applied Microbiology*, 43:84-90.
- Kita-Tsukamoto , H. Oyaizu, K. Nanba, S. (1993). Phylogenetic relationships of marine bacteria, mainly members of the family Vibrionaceae, determined on the basis of 16S rRNA sequences. *Int. J. Syst. Bacteriol*, 43:8-19.
- Mac. Donell, M. Colwell, R. (1985). Phylogeny of the family Vibrionaceae and recommendations for two new genera: *Listonella* and *Shewanella*. *Syst. Appl. Microbiol*, 6:171-182.
- McGee ,K . Rstedt, P. Milton, D. (1996) Identification and characterization of additional flagellin genes from *Vibrio anguillarum*. *J. Bacteriol*. 178, 5188^5198.
- Milner, J. Sellwood ,R.(1994). Chemotactic response to mucin by *Serpulina hyodysenteriae* and other porcine spirochetes: potential role in intestinal colonization. *Infect Immun*,62:4095–4099.
- Seal, D. Hay, R. middleton, K.(2000). Skin and wound infection investigation and treatment in practice,151-152.

Stove, C. Pham ,X. Erwin, A. Mizoguchi ,S. Warrenner, P. Hickey, M. (2000). Complete genome sequence of *Pseudomonas aeruginosa*. *PAOI, an opportunistic pathogen*. *Nature*, 406: 959–964.

Watnick, P. Kolter, R. (1999). "Steps in the development of a *Vibrio cholerae* El Tor biofilm. *Mol Microbio*, 34(3): 586-595.

West, P. Russek, E. Brayton, P. Colwell ,R. (1982). Statistical evaluation of a quality control method for isolation of pathogenic *Vibrio* species on selected thiosulfatecitrate- bile salts-sucrose agars. *Journal of Clinical Microbiology*, 16: 1110-1116.

Zhang , X. Austin ,B. (2005).Haemolysins in *Vibrio* species *Journal of Applied Microbiology*, 98: 1011–1019.

Isolation and Identification of Pathogenic and non Pathogenic *Vibrio* from Persian gulf and the evaluation of their chemotactic behavior

Mansoore mokhtari¹ , majid baserisalehi² , nima bahador³

1) student of Microbiology, kazeroun Unit , Islamic Azad University, kazeroun, iran

Mansoore_mokhtari@yahoo.com

2) Assistant of Microbiology, kazeroun Unit , Islamic Azad University, kazeroun, iran
majidbaseri@hotmail.com

3) Assistant of Microbiology, Science Research Unit, Islamic Azad University, fars, iran
nimabahador22@gmail.com

Genus *Vibrio* is a gram negative, curved, motile and non spore former bacteria. Natural habitat of these bacteria is environments such as sea and rivers. However, some of *Vibrios* are pathogen, but most of them are non pathogen for human being. However recently chemotaxis behavior of these bacteria has been considered as invasive factor. This behavior helps the bacteria to move toward of suitable conditions to increase their survive in the environment. The present study conducted to evaluate the chemotaxis behavior of *Vibrio* spp. isolated from Persian gulf to perform the study 50 samples were collected and 2 *Vibrio* spp. were isolated and phenotypic and genotypic identified. Chemotaxis behavior of the isolates was evaluated using diffusion agar method and (BM) device. the chemotaxis behavior of the isolate was evaluated against Phenylalanine, Cysteine, lysine, Glycine, Galactose, Maltose, Rhamnose and Trehalose. The result obtained indicated that 2 species of *Vibrio alginolyticus* and *Vibrio mimicus* were isolated. *Vibrio alginolyticus* exhibited positive chemotaxis behavior against lysine, Glycine, Maltose, Trehalose, Galactose and negative chemotaxis behavior to Phenylalanine, Cysteine and Rhamnose. *Vibrio mimicus* showed positive chemotaxis against Phenylalanine, Cysteine, Maltose, Rhamnose and Trehalose and negative chemotaxis behavior to lysine, Glycine and Galactose.

Key Words: vibrio species, vibrio alginolyticus, vibrio mimicus, chemotaxis behavior, BM device